

Lekker ite!

In tige slagge jûn op in stampfolle
boppeseal mei de buurthap fan Esther
(13-1-2025)

Het volgende nummer
komt uit op 1 juni 2025.
De deadline voor de kopij
is 15 mei.
Kopij sturen naar:
debaarderkat@gmail.com

Inhoud van deze zeer goed gevulde Baarder Kat

Redactioneel	3	Tsjerkepaad	26
Leestip	4	Dorpsbelang	28
Het verhaal van Baard	7	De Greidefûgel	31
Huisartsenpraktijk	10	Activiteitencommissie	32
Biljerters on Tour	12	Renovatie speeltuin	34
Live muziek in de Kater	16	De Baarder Kat op reis	34
Pizza	17	VV Oosterlittens	35
Heel Baard bakt	18	Kermisweetjes	36
Jubileum Baarder Kat	20	De Greidepykjes	38
Even voorstellen	22	Colofon	39
Verhuisd	23	Baardata	achterop
Binnenstebuiten in de tuin (5)	24		

Redactioneel

Kwam ik mijn buurvrouw tegen tijdens een wandeling in een schaars winterzonnetje. Lang niet gezien, zei ze, gaat alles wel goed. Een winterzinnetje, dacht ik nog, want we zitten allemaal toch meestal binnen, we komen elkaar veel minder tegen. Een eenkennig seizoen, met houtkachel, bank, boek en glaasje... Af en toe is er beweging buiten – iemand loopt naar een auto, of laat een hond uit – en ben ik weer gerustgesteld. Maar verder...?

Ondertussen lengen de dagen, merkt u het al?

Nog even nestelen voor het haardvuur met Anneke's boekadvies, een boek om diep over na te denken, vooral in deze roerige tijden. Bak er een overheerlijke bietenmuffin van Esther bij – een ongewone combinatie, maar zo lekker! Of verlangt u al naar de huppel van de lente? In de column 'Binnenstebuiten in de tuin' spelen kriebels de hoofdrol. Alles is mogelijk.

Wat opvalt in veel bijdragen is dat er veel staat te gebeuren. Het is dan wel stil op straat, het is nog koud en winterig, maar overal zijn mensen bezig met voorbereidingen voor jaarlijkse evenementen.

Een draaimolen voor de Merke, ja graag! Daar hoort een verhaal en

een geschiedenis bij om verleden en toekomst met elkaar te verbinden. En wat geldt, ja, dat is ook nodig... Crowdfunding, wie brengt dat wieltje in beweging?

De kinderen zijn nu al druk in de weer met hun lepenloftspul voor juni – wat een doorzetters! Een prachtig Oosters sprookje met een eigentijdse draai, zo lijkt het. Kunnen we al kaartjes kopen?

Het jaarritme vinden we ook terug in het belang van de Gertrudiskerk. Onderdeel van het Tsjerkepaad levert het prachtige verhalen op. De continuïteit hiervan is in goede handen bij Leendert – het is een plezier om hem elke zomer weer te horen vertellen. Ook dit jaar loopt het Tsjerkepaad door Baard.

Jaarritme geeft houvast. Zo doen wij het, zo willen wij het met elkaar. Goed sa...

En dan gooi ik nu mijn winteroverpeinzingen uit het raam. Hup, in beweging, ik ga wat doen. De bloemetjes buiten zetten, de mussen zoeken. Buurvrouw, ga je mee? Dan kletsen we de hele winter bij.

Het is (bijna...) lente!

Leestip

Houd je maar flink

van Jan Hillenius

Hongertochten tussen
Den Haag en Friesland in 1945

Toen ik dit boek in december cadeau kreeg van mijn zus wist ik gelijk dat ik het zo snel mogelijk wilde gaan lezen en nu - op zondag 19 januari - leg ik het met een zucht weg...al die herinneringen aan de verhalen van mijn eigen moeder die samen met haar schoonzus de uiterst zware tocht om voedsel te bemachtigen een paar keer ondernam.

Een aantal fragmenten las ik voor aan Ryan en ook zijn moeder had met een buurvrouw 'hongertochten' ondernomen.

In dit (waargebeurde) familieverhaal en tevens historische verslag gaat het over het nog jonge gezin Boersma: vader Luuk (bankmedewerker), moeder Rietje (kan prachtig pianospelen), dochter Noortje van 11 en zoontje Frits van 4. Ze wonen in Den Haag aan de Rozenstraat 51.

Een doodnormaal gezin dat wordt meegezogen in een oorlog waarin de meest basale bestaanszekerheden wegvallen...

In januari 1945 is het gebrek aan voedsel zó nijpend (er zijn alleen nog maar bloembollen en Luuk kampt met darmproblemen) dat Rietje besluit haar vertrek niet langer uit te stellen ondanks de barre weers-

omstandigheden, de sneeuw en de spekgladde wegen. Gelukkig praat Rietje gemakkelijk met vreemden en zo lukt het haar te overnachten bij onbekende mensen die haar ook nog een maaltijd voorzetten. Na een aantal dagen bereikt ze het Friese dorpje Oosthem en komt ze terecht bij predikant Freek van der Meer, zijn vrouw Loes en hun twee zoontjes Hidde en Jelmer.

Inmiddels is Rietje tot de overtuiging gekomen dat ze Noortje en Frits naar Friesland moet brengen, waar ze veilig zijn en geen honger zullen hebben. Freek en Loes willen Noortje wel onderdak bieden en Frits kan terecht op de boerderij van Venema in Abbega vlak bij Oosthem. Maar eerst moet Rietje terug naar Den Haag. Na veertien lange dagen arriveert ze weer in de Rozenstraat en ze heeft de fietstassen en de koffer vol eten, ondanks alle gevaren onderweg, veilig kunnen overbrengen.

Na twee weken vertrekt Rietje weer naar Friesland maar nu met kleine Frits achterop en Noortje op een geïmproviseerde fiets met een voorwiel van de step van Frits.

Na opnieuw een moeizame en gevaarlijke tocht arriveren ze in Friesland en moet Rietje haar kinderen achterlaten. Noortje in het strak gere-

gelde predikantengezin in Oosthem en Frits bij de boerenfamilie Venema in Abbega. De kinderen zullen hun ouders vijf maanden niet terugzien. Voor Noortje is dat heel moeilijk, ze heeft heimwee naar Den Haag en naar haar ouders en vriendinnen. Op de Friese dorpsschool kan ze niet goed aarden. Maar ze heeft haar ouders beloofd dat ze haar best zal doen en dus houdt ze zich flink. Ze gaat vaak naar de boerderij van de liefdevolle en warme familie Venema, waar Frits het enorm naar z'n zin heeft.

Noortje en haar ouders onderhouden een intensieve briefwisseling, waarin ze elkaar op de hoogte brengen van hun dagelijks leven in Friesland en Den Haag. Noortje schrijft goed. Ze weet haar eigen situatie en die van anderen goed te observeren. Ondanks haar heimwee kan ze genieten van het goede eten in haar gastgezin en van de gezelligheid op de boerderij waar Frits verblijft. De brieven van Rietje en ook Luuk zijn warm en laten hun grote verlangen naar Noortje en Frits duidelijk blijken. De foto's in het boek geven een mooi tijdsbeeld.

Eindelijk komt dan de bevrijding, maar omdat reizen nog verboden is

kan Rietje de kinderen nog niet gaan ophalen. De zo felbegeerde reisvergunning laat lang op zich wachten maar in de vroege ochtend van 1 juli kan Rietje vertrekken, voor de derde keer op de fiets naar Friesland. Het stormt en het regent maar ze wil niet langer wachten. Luuk krijgt tot zijn grote teleurstelling geen toestemming van de bank om met zijn vrouw mee te gaan. Noortje is gek van vreugde als ze eindelijk haar moeder ziet, ze kan niet ophouden met huilen, al het 'flink moeten zijn' komt eruit. Op 6 juli vroeg in de avond arriveren Rietje en de kinderen in de Rozenstraat en kan vader Luuk zijn gezin weer in de armen sluiten. De beklemming van de bezetting is geweken en er komt meer voedsel beschikbaar. Mensen voelen zich bevrijd al zal de oorlog in de vorm van distributiebonnen en woningschaarste nog lang nawerken.

De schrijver, Jan Hillenius is de kleinzoon van Rietje en de zoon van Noortje. Hij is journalist en programmamaker van beroep. Kort geleden ontdekte zijn oom, Frits Boersma, de complete correspondentie uit de hongerwinter tussen Noortje en haar ouders Rietje en Luuk.

In het boek worden de brieven integraal gepubliceerd, alsmede het verslag over Rietjes fietstochten, afgewisseld met passages over het leven in Den Haag, dat niet alleen geteisterd werd

door de bezetting, maar ook door Britse bombardementen die bedoeld waren voor de lanceerinstallaties van de beruchte V-2 raketten (met het tragische 'vergisbombardement' op het Bezuidenhout als gevolg).

Den Haag had sowieso al veel te lijden gehad van de Atlantikwall, tengevolge waarvan vele huizen door de Duitsers waren gesloopt, zo ook 'de andere kant' van de Rozenstraat.

Het boek is eenvoudig en vlot geschreven - je zit er meteen middenin - en is ook goed leesbaar voor jonge mensen (vanaf 12 jaar). Het is informatief, maar vooral ook persoonlijk door de brieven en de schrijfstijl, die de geschiedenis een persoonlijk gezicht geven en zorgen voor een boeiend verhaal. Iedereen kent het begrip 'hongerwinter' dat een wereld oproept van kou, schaarste en gebrek, maar kunnen we ons daarmee een voorstelling maken van hoe het leven van mensen destijds echt is geweest. Daarvoor is het begrip toch te groot en te abstract. Het is goed dat dit boek de Hongerwinter van 1944-1945 dichterbij brengt en een menselijk gezicht geeft in het verhaal van mensen die het hebben meegeemaakt.

Anneke Tonnon ■

PS Als je dit boek ook wilt lezen, dan kun je het van mij lenen.

Het verhaal van Baard

De strijd tussen de Schieringers en de Vetkopers - illustratie: Timen Dillema

Op de jaarvergadering van Dorpsbelang Baard werd de nieuwe dorpsvisie 2025 geagendeerd. Naast allerlei heden-daagse zaken zoals woningbouw, het dorps- en verenigingsleven, de sportfaciliteiten, werkgelegenheid, de groene omgeving, de school, activiteiten voor de jeugd, en dit alles samengevat in een toekomstvisie voor de eerste 10 jaar kwam ook het aspect aan de orde: waar komen we vandaan?

Wat is 'het verhaal van Baard'? Welke geschiedenissen horen hierin thuis, welke personen speelden een rol in dit verhaal, wat is de ontstaansgeschiedenis van ons dorp?

Helaas beschikken we niet over een Daan Schuurmans die met ons door de geschiedenis wandelt; maar we kunnen proberen een verhaal te vertellen van datgene dat we weten. Zo kunnen we via de namen die ons dorp rijk is een geschiedenis reconstrueren.

Neem nou de Dekemawei, die ons herinnert aan het geslacht van Juw Dekema. Deze adellijke heer werd in 1494 door keizer Maximiliaan aangesteld tot potestaat van Fryslan om de rust te herstellen en te bewaren, tussen Schieringers en Vetkopers. Hij woonde vlakbij de plek waar nu de woonboerderij van Maarten van Zaane en Liesbeth

Links: opgravingsschatten Dekemastins

Daaronder: Harmen Sytstra en Martha Wieringa

Formsma staat; het boerderijtje van Marjew, zoals we de plek misschien beter kennen. In 1989 zijn de restanten van de Dekemastins- want daar spreken we over- opgegraven door leden van het Argeologysk Wurkferban onder leiding van Jaap Scheffer. De fundamenten van deze stins, de oude muren, de afvalput en een groot aantal middeleeuwse voorwerpen zijn opgegraven, verzameld, schoon-gemaakt en bestudeerd. Om belangstellenden te informeren zijn er ter hoogte van de locatie van de stins informatiepanelen panelen geplaatst. Tevens zijn een aantal gebruiksvoorwerpen in bruikleen gegeven aan het dorp en deze zijn vanaf 2017 te zien geweest in een vitrinekast, die boven in het café stond.

Deze vitrinekast verdient een prominentere plek; hij wordt op dit moment schoongemaakt

en de voorwerpen zijn eruit gehaald. Het voorstel is om de vitrine te verplaatsen naar de Sint Gertrudis kerk, waar hij misschien in de hal een definitieve plek kan krijgen. Tenminste, als de Stichting het hiermee eens is. En de opgegraven voorwerpen worden weer in oude luister hersteld en voor iedereen zichtbaar uitgesteld.

Zo zijn er nog vele historisch personen die ons dorp op de kaart gezet hebben: Harmen Sytstra de schoolmeester, de schaatsrijdster Martha Wieringa, Tamme Velstra de kaatser, Thomas van der Meer als pc-koning, de ontwerper van de Baarder kat Atze Dijkstra (geplaatst in 1994), de vele 'geneesheren ten plattelande' die hier sinds 1815 geneeskunde bedreven, en zo kunnen we nog wel even doorgaan.

Het boek over Baard dat o.a. door Jan Bijlsma, JanJaap Pijlman en Anke Roorda samengesteld is kan ons veel informatie verschaffen. Recentelijk valt nog een artikel in de Skille op over 'de Baarder Merke', een interview met Gerrit Wierenga; hij vond een artikel uit 1872 waarin werd geadverteerd dat de kroegbazen een kaatswedstijd hadden uitgeschreven voor de Baarder merke. Ook de beurtschipper Kooistra moet in de canon van Baard een plaats krijgen: er zijn nu nog mensen in het dorp die zich hem kunnen herinneren.

We eindigen met datgene waar we mee begonnen: Juw Dekema en de vitrinekast die opnieuw inhoud gaat krijgen. Kortom, het hoofdstukje in de dorpsvisie 'waar komen we vandaan' kan nog wel eens heel uitgebreid worden. Maar ik geloof niet dat we een beroep op Daan Schuurmans hoeven te doen.....

Aukje Bergwerff ■

Huisarts- praktijk- perikelen

Februari 2025

Het is al even geleden dat ik de moeite nam om de trouwe lezers van de Baarder

Kat op de hoogte te brengen van het wel en wee in onze praktijk. Ik denk dat het al gauw een jaar geleden is, dat wil zeggen in ieder geval vier Baarder katten. Misschien wel langer. En er is heel wat gebeurd sindsdien.

Als je het hebt over wel en 'wee' dan gaan mijn gedachten uit naar onze apothekersassistente Jantsje, die sinds vorig jaar mei in de lappenmand is. Aanvankelijk dachten we allemaal dat het ziekteproces met een sisser zou aflopen, maar gaandeweg de zomer bleek dat er meer aan de hand was. Met een operatie, en toen nog één, waarna bestralingen volgden leek zij op te knappen, totdat het in december opnieuw mis bleek te zijn. In januari wordt er tot een nieuwe serie bestralingen besloten en we hopen dat deze laatste serie bestralingen een ommekeer teweeg brengt. Het is nu afwach-

ten op de volgende scan. Wanneer u haar een hart onder de riem wilt steken kunt u haar een kaart sturen of een bloemetje, en dit afleveren bij de praktijk. Een van ons kan dit dan naar haar brengen, tenslotte 'kanker draag je niet alleen'.

Op 4 februari was het Wereld Kanker-dag en kon je je medeleven tonen door het dragen van een lintje. Dit paarse lintje staat symbool voor steun, solidariteit, liefde en hoop.

Sinds oktober 1988 staat Jantsje in onze apotheek, eerst in Baard en vanaf 2009 in Winsum. Je kunt wel stellen dat zij het gezicht van de praktijk is naast Bergwerff zelf. Gelukkig zijn er fijne assistentes in de apotheek bijgekomen, wat te denken van Tineke en Paulien; nu Jantsje al een tijdje thuis zit moeten we extra hulptroepen aantrekken en dat lukt! Daarom zult u in de apotheek nieuwe gezichten aantreffen: we hebben Thea Roersma en Tiny Span erbij gekregen, waar we heel blij mee zijn. Nu kunnen de andere twee hun vrije dagen opnemen, hetgeen natuurlijk ook moet kunnen gebeuren! En waarschijnlijk komt er nog een

assistente bij. Dus niet vreemd opkijken als u een nieuw gezicht ziet in de apotheek.

Eind 2024 heeft dokter de Wolff onze praktijk verlaten en is zij in Boazum gaan werken, het is de bedoeling dat zij de praktijk van dokter Hornstra met een collega gaat overnemen. Wij gaan haar missen en wensen haar veel succes toe in haar nieuwe praktijk.

Helaas is het momenteel een probleem om de huisartsenplanning rond te krijgen. Omdat de meeste huisartsen niet meer voltijds werken maar twee of hooguit drie dagen in de week zit de praktijk met een huisartsentekort. Er zijn nog nooit zoveel huisartsen in NL geweest als nu, maar het tekort is vooral in de landelijke regio's voelbaar. Het is daarom niet ondenkbaar dat ook onze praktijk in tijden van krapte tot alleen spoedzorg zal moeten overgaan.

Er waren plannen om in Winsum de praktijkruimte uit te breiden met nieuwbouw. De gemeente Waadhoeke kan echter geen toestemming verlenen voor uitbreiding zoals wij het graag willen. Daar komt bij dat er al extra ruimte gehuurd is in 'de Helling', waar de praktijkondersteuner zit. Dus voorlopig zijn deze plannen van de baan.

De praktijk gaat mee in de energietransitie: zo zijn er zonnepanelen geplaatst en in februari is er een nieuwe (hybride) cv ketel met warmtepomp geplaatst. Nu is het nog een kwestie van de thermostaat goed

afstellen en dat lijkt makkelijker gezegd dan gedaan. Als u deze weken vroeg een afspraak had dan zat u – helaas – waarschijnlijk nog in de kou.....

Is er nog iets leuks te melden? Ja! Er is een heel leuk promotiefilmpje gemaakt door Johannes Bergsma over onze praktijk, met opnamen zowel in Winsum als in Mantgum. Het personeel is er trots op bij ons te werken, het enthousiasme spat ervan af!

U kunt deze bedrijfsvideo bekijken door de QR-code onderaan dit stukje te scannen. Of via de website van de praktijk.

Tevens zijn de wachtkamerschermen weer in functie, die zijn een tijdlang kapot geweest. De website wordt bijgehouden door een van de doktersassistentes, het digitale visitekaartje van de praktijk. Zo, u bent voor nu weer even geïnformeerd, tot een volgend keer!

Aukje Bergwerff ■

Bekijk het promotiefilmpje:

Biljerters on Tour:

'in prachtich barren en in ferhipt moai selskip mei mekoar'

Nei in suksesfol jubileumjier makket biljertferiening De Baarder Keus har op foar in nij seizoen. Dat sette sneon 8 febrewaris útein mei it tradisjonele Baarder Keus on Tour.

Dat jubileum wie oars sa prachtich ôfslúten mei net allinnich in feest foar it hiele doarp mar boppedat it feroverjen fan de beker yn it spektakel-duel mei de biljertferiening fan Húns. Mar ferhip, daliks by de earste grutte happening drige it al mis te gean. It reinde ôfmeldingen foar de populêrste aktiviteit Baarder Keus on Tour. De ien moast wurkje, in oar moast op de hûn passen of hie in optreden mei har sjongkoar, mar de grutste kweadogger wie de gryp. Sels besjoerslid Gerard moast op it lêste momint belies jaan. Moarns om 4:30 oere melde hy him ôf om't hy neat binnen hâlde koe: in echte 'nachtbraker' dus. Slimmer wie dat ek Klaas ôfheakje moast. Hy hie ommers tasein dat oan

'e ein fan 'e dei in rojaal miel op tafel yn café De Kater klear stean soe. Hoe no? Komt tiid, komt ried. Sonja Pijlman wie ree om it keukenteam by te stean mei har Surinaams hin. En Tina skuorde manleaf Rein út bêd om as tolfde man fan de kompetysje op te draven. 'Mar ferwachtsje net te folle. Ik bin de kaartier thús, Tina de biljertier', wie syn ferûntskuldiging. Dat bleek lykwols falske beskiedenheid. De âld-keatser soe him as partner fan Nico op it griene lekken like fanatyk as talintfol toane.

Fette hap

Mar hawar, de sportive karafaan koe op nei de earste wedstriid-lokaasje: it Wapen van Baarderadeel yn Jorwert. Kastelein Emke Dijkstra hjitte it selskip in waarm wolkom en sette op ferisyk daliks de frituer mar oan. Nico hie nammentlik it moarnsbrochje

Yn it Wapen van Baarderadeel yn Jorwert wie Bokke wer op dreef...

misse moatten. Hy hie syn dochters nei it fuotbalfjild riden en himsels ferklofme lâns de line. In oppepper fan fette koolhydraten koe der goed brûke.

Dy enerzjy-boost hie hy oars nedich ek yn de earste krêftmjitting mei it gelegenheids-duo Tina en Wilma. Mar ynfaller Rein toande him ûnmeilydsum en makke de iene nei oare karamboal. Syn frou moat it duldsum tasjen en ûndergean. De taskôgers waarden gewoan in bytsje benaud. It soe dochs net dat... Nee hear, gjin soargen. 'Op it lekken rivalen, ûnder it lekken wer maatsjes'. Hear, hear, ek Bokke rekket wer op dreef en trakteamret it selskip

op syn earste fernimstige grappen.

Dan op nei it sa stadichoan betroude adres fan Teake Posseth yn Poppenwier. Spesjaal foar ús hat er de kachels wat earder oanset. En nettsjinsteande dat de saak jûn wer 'mokerfol' sit en Teake drok is om alle reservearings in gaadlik plakje te jaan, krije de Baarder Keus alle romte en gastfrijheid om har ûnderlinge striid op de twa biljertafels troch te setten.

De stimming komt deryn. De spilers wurde fanatiker. Henk is syn keu fergetten en Fredau har mofke. Beiden kinne mei liend spul harren draai net fine. As sels

de raarste kaprioalen net foldwaande binne en it ekstra bonuspunt mist wurdt, is de teloorstelling grut: Shit! 'Ja, ja dat is dus geen bonus, maar een boluspunt'. Ha, dêr ha we Bokke wer. En der wurdt hertlik lake.

Nâlbreuk

Dan op nei Baard. Krekt foar de kroech rint Sonja Pijlman lykwols oer strjittte nei har auto ta. Op wei nei it sike-hûs, sa lit se ús witte. Har man Jan is plotsklaps opnommen mei in komplisearre nâlbreuk en sil de folgjende dei opereard wurde. Blinder. Mar tusken-troch is it har dochs slagge en meitsje foar it selskip har spesjaliteit klear: Surinaamse kip. En yndied. Yn café De Kater stiet in treflik miel foar ús klear. En dat wylst Elze en har crew ek noch in bomfolle boppeseal mei Bingo-spilsterse betsjinje ha. Vraag niet hoe het kan, maar profiteer ervan. Hulde hear minsken!

En wylst eltsenien him/har it iten smeitsje lit, freget Wilma it wurd. It sil noch in dreech jier foar ús foarsitter wurde. Want ek dit is sa'n momint dat eefkes ûnderstreke wurdt dat dit jier har ôfskie as foarsitter foar de doar stiet. 'In respektabel momint ek', sa seit Wilma. 'Want we kinne sa stadi-choan mei rjocht sprekke fan in tradysje. It wie nammentlik op 21 jannewaris 2012 dat we foar de earst kear mei de

Nico en Rein dulden gjin moederaasje...

Baarder Keus op paad giene. En sûnt dy kear ha we mar trije kear fersitten. Twa kear koe it net trochgean fanwegen Corona en ien kear moasten we de Tour skrasse om't we krekt te min dielnimmers hiene, dus...' 'Ho ris eefkes', Pyt oppenearret him. Hy hat gau in rekensomke makke: 'as we dy trije kear derby optelle, ha we eins no ek in feestje te fieren. In jubileum, tsjoch!' En de glêzen gean

In treflik miel stie foar ús klear...

omheech. Mar foarsitter is minder optein. Wat blykt, dat hie no krekt har folgjende opmerking yn har speech wurde sillen. Lökkich soargje har lêste wurden foar in waarm slotakkoord: 'wat bliuwt Baarder Keus on Tour in prachtich barren en wat binne we in ferhipt moai selskip mei mekoar.' Op nei de lêste ronde; de finalepartij.

Tiid foar in moment fan besinning...

Snert

Dat falt sa nei de waarme hap net foar eltsenien ta. Foar guon is it eefkes tiid foar in kniperke, in momint fan besinning. De dames Wilma en Merie geander sels langút foar sitten. De lêste hie boppedat de striid al opjûn en makke dat wrâldkundich fia de app: 'wy gean foar de poedelpriis!'

De striid om de beker wie oars gau

beslikke: Nico en Rein dulden gjin moederaasje en krigen alhiel fertsjinne út hannen fan de foarsitter de earste priis oerlange: it tradisjonele snertpakket. Mei it duo Pyt en Jelger op in fertsjinstlik twadde plak, wylst Bokke en Yne dit kear genoege nimme moasten mei de lytste woarst yn it snertpakket as tredde priis.

En doe mar ophâlde op it hichtepunt fan 'e jûn? Om 'e drommel net blikskater. Dat slotstik moast ommeers noch komme mei de tradisjonele 'tsien oer read'. Yntusken waard de gelachkeamer hieltyd drokker mei de dielnimmers oan 'e bingo yn 'e boppeseal. It makke de arena fan it griene lekken allinnich mar libbendiger. Tina, Rein, Merie, Yne, Nico, Pyt en Henk doarden de striid úteinlik meimekoar oan. Fansels giene de favoriten Nico en Yne daliks mei de measte punten oan 'e haal. Beiden stiene al gau 'fêst' mar koene doe har slach net ôfmeitsje.

Yn 'e faveure fan Henk en Pyt dy't yn 'e ljite de nedige puntsjes by mekoar wisten te sprokkeljen. It wie Pyt dy't mei in bjusterbaarlike tsjoenderstijt him úteinlik de ûnbetwiste winner neame mocht.

De 'jubileumedyse' fan Baarder Keus on Tour wie hjirmei ta de ein kommen. No ja, fansels mei in feestike ôfdronk ta einbeslút. Tsjoch!

HteB ■

Live muziek bij Café de Kater:

Alan Frew & Ellen Bain uit Schotland

Het is 2 februari 5 uur 's middags. Buiten is het winters koud maar binnen bij Café de Kater in Baard is het gezellig warm. De gastvrijheid van de uitbaters van het café, de lekkere warme snert en de betoverende muziek creëert deze gezellige sfeer. Alan Frew en Ellen Bain, het talentvolle duo uit Schotland, verzorgt de muziek. Zowel afzonderlijk als gezamenlijk zetten ze een paar mooie sets van muziek neer. Ze brengen een aantal bekende en ook onbekende liedjes ten gehore, met als basis Folk en Country. Samen met percussionist Dennis Westerhoff en Tim de Vries op saxofoon worden we getrakteerd op een fantastische show. Er wordt mee gezongen en meegedanst. Iedereen is vrolijk en geniet op deze koude winterdag. Voor herhaling vatbaar!

Een enthousiaste gast ■

**Binnenkort bij ons verkrijgbaar:
vers gebakken pizza**

De pizza oven is inmiddels geplaatst en biedt ruimte voor 8 heerlijke vers bereide pizza's.

Binnenkort zullen we jullie uitnodigen voor een pizzaproef avond, hierover snel meer. Wij zullen ongeveer 12 pizza's op de kaart hebben staan die zowel gezellig in het café of thuis op de bank gegeten kunnen worden. Het water loopt ons in ieder geval al in de mond!

Café de Kater

Heel Baard bakt

Bietenbrownies

Laatst vond ik in de keukenla een zak biologische bietjes, altijd handig om extra in huis te hebben, want gekookte bietjes zijn goed houdbaar en ze zijn als aanvulling bij een maaltijd supergezond. Alleen had ik die dag zin in iets zoets en wilde ik ook iets maken met de bruine bananen die ik nog had

liggen. Bij deze ontstond het idee om er brownies mee te bakken en bananen kun je daarin wel kwijt, namelijk zonde om ze weg te gooien. Deze smeuke brownies zijn een perfecte combinatie van zoet, chocolade en een subtiele aardse smaak van rode biet. De banaan voegt natuurlijke zoetheid toe, waardoor je minder suiker nodig hebt. Een "redelijk" gezond tussendoortje!

Ingrediënten (voor 12 brownies)

- 500 gram gekookte bietjes, gepureerd
- 1 rijpe banaan, geprakt
- 200 g pure chocolade (min. 70% cacao)
- 125 gram boter
- 2 eieren
- 150 gram suiker (of een deel met wat ahornsiroop of honing)
- 100 gram patentbloem of zelfrijzend bakmeel
- 30 g cacaopoeder
- 1 tl bakpoeder
- Snufje zout

Bereiding

Oven 175°C - 20 minuten

Pureer de bieten en banaan in een keukenmachine.

Smelt de boter in een steelpannetje op laag vuur. Als de boter bijna gesmolten is kan de chocolade er bij. Zet het vuur

uit en laat de chocolade in de boter smelten. Roer af en toe goed door. Klop de eieren met de suiker tot lekker luchtig. Voeg de bietenpuree toe en roer dit goed door. Nu mag ook de chocolade erbij. Roer alles opnieuw goed door.

Voeg het bakmeel en cacao en snuf zout toe aan het bietenmengsel en schep dit luchtig om.

Bekleed een bakblik van ongeveer 30 bij 40 cm met bakpapier (in een platte ovenschaal lukt het ook) en schep het beslag hierin. Bak de brownies in 20-25 minuten gaar. Om te controleren of ze klaar zijn kun je er een saté prikker in steken om te controleren of de buitenkant droog is en de binnenkant nog een beetje nat.

Laat de brownie afkoelen en snijd dan in mooie vierkantjes. Versier eventueel met een glazuur van poedersuiker met een drupje bietensap. Of versier het met kokos, noten, pistache maar net wat je hebt. Ik heb er nog wat geroosterde hazelnoten over verdeeld en daarbij een heerlijk kopje koffie gezet!

Esther ■

Jubileum Baarder Kat

Op freed 13 desimber ha wy as redaksje, út namme fan Anke, in proast útbrocht op it 25 jierich jubileum fan de Baarder Kat yn café de Kater. Foar dizze gelegenheid wie in spesjaal bierke makke dat de namme Swarte Kat krigen hat. Us meesterbrouwer Reinder hat der foar soarge dat it yn Baard kaam en we kinne wol sizze dat it in 'kollektorsitem' is.

25 jier Baarder Kat! 4 kear yn

it jier in krantsje dat hast gjin nijswaarde hat mar dat wol in moai byld jout fan it doarpslibben. Seker as je werom blederje en weromsjogge yn de tiid. We binne it argyf yndûkt en ha alle jiergongen fan de Baarder kat derby hân. Jannewaris 1999 kaam it earste eksimplaar út; mooglik makke troch it doarpsbelang. De redaksje bestûn doe út Pim, Emiel, Willem, Inge en Jikke.

Sadwaande wie it earste jubileum yn 2000 want doe bestûn de

Baarder kat 1 jier. We kamen der achter dat de redaksje it troch de jierren wol lestich fûn om de goeie jubileumjierren te fieren. Want doe't wy it 10jierrich bestean fierden, bestûn de BK noch mar 9 jier. Mar wy rekken wat yn de war fan it feit dat we doe yn de 10e jiergong sieten. No ja. Dat ha we wer goed makke mei it 15 jierich bestean.

We stencilden doe al net mear op de skoalle fan Winsum mar printen de kat út op de doarpsprinter. Lokkich kaam Edzer ús team fersterken en dermei krige de Kat in super upgrade! Gert soarget derfoar dat alles moai yn kleur útprinten wurdt yn Snits. Wy hoege dan allinne noch mar te fouwen, nietsjen en rûn te bringen.

Neat leart fan it foarige ferhaal... fierden wy it jubileum fan 20 jier Baarder Kat ek wer te betiid mar wol goed. Mei in útjefte fan in moai boekje neamt Kattebrokjes en foar elke Baarder in Litho fan de Baarder Kat. We ha dit hiele ferhaal mar efkes yn in tiidline setten. Meie jimme sels ek noch efkes rekkenje.

En no is it sa fier, tinke wy, dat we

25 jier fiere kinne. Dat dogge we graach mei jimme en mei in bierke derby. Ik soe sizze Tsjoch op de Baarder Kat en op Baard. En dat we noch faker ris in feestje fiere meie!

Redaksje Baarder Kat ■

Jubileumaksje Swarte Kat

Om't der in protte minsken wiene dy't thús ek wol in swarte kat drinke wolle of kado jaan wolle, is it mooglik om noch één kear in bestelling by Reinder te dwaan.

Minimale ôfname is 6 fleskes foar € 18 of in doaske mei 12 fleskes foar € 36.

Mail foar 10 maart nei debaarderkat@gmail.com
dyn namme en it oantal fleskes.
Dan soarget Reinder dat it nei Baard komt!

Even foarstelle...

Myn namme is Ultsje Wiersma en wenje sûnt 27 septimber foarich jier op de Dekamawei12, moai njonken Connie. Ik ha it hús fansels al tiden op it each en myn dochter Annemarije en skoansoan Klaas it âlde hús fan my yn Wommels. Fanôf de simmer ferline jier binne wy begûn te riden en ha hyltiid lytse dingen ferhuze. Midden tusken de buien troch ha wy op 27 septimber mei in soad hulpkrachten de lêste grutte spullen hinne en wer riden. En dan sit je ynienen yn Baard.

Myn frou Evie en ik ha beide studearre yn Grins, in moaie tiid yn in gesellige stêd. Mar beide woenewy wol graach nei Fryslân werom.

Wy bin yn augustus 1982 ferhuze fan Grins nei Wommels. Ik koe fan 2 toskedokters út Ljouert de bûtenpratyk oernimme en ha ears 5 jier praktyk dien yn it Fysiotherapiegebou fan Koos Eigenhuis. Dêrnei kochten wy it ferboude tsiispakhús oan de Boalserter trekfeart. Hjir ha wy 35 jier tegearre wenne. Myn frou hat jierrenlang wurke yn de berne- en jeugdpsychiatrie.

Ik hie hjir mei de praktyk mear romte fansels en in prachtich útsjoch oer de fjilden. Yn 2012 ha ik myn praktyk yn Wommels oerdien oan myn opfolger en wie ik in soarte fan ZZP-er yn myn eigen hús. Yn 2018 bin ik yn Wommels stoppe mei wurkjen. Jammer foar it doarp Wommels

mar de praktyk isdernei ferhuze nei Mantgum. As toskedokter wurkje ik noch 1 dei yn de wike yn Heeg, tegearre mei myn kompanjon ha wy hjir ús praktyk yn sûnen sintrum Heeg.

Wy ha 3 bern en der binne 5 pake-en beppesizzers. Myn frou is jammergenôch ferstoarn yn 2021. Ja, en dan wurdt it stil yn sa'n grut hús. Al hiene wy de takomst graach oars sjoen, it libben rint soms sa. De reuring is no wer werom. Anne Marije en Klaas ha mei harren 3 bern alle romte yn Wommels enit gebou hat ek wer in moaie bestimming foar de ferloskundigen en it echosintrum.

It libben giet troch, tegearre mei Heleen myn nije relaasje. Wy moatte wol kilometers meitsje want Emmen is wol in oerke riden hjirwei.

Mei Baard is it krektlyk as Wommels, de rêst dy't yn dit stik fan Fryslân hinget is unyk. Net fierder fertelle oars wurdt it te drok. In skoalle, in Baarder Kat, in tsjerke, en dan dy moaie boogbrêge fan Baard, krektlyk as yn earder tiid. Genôch saken om grutsk op te wêzen. Op myn kompjûter ha ik infoto fan de pakesizzers Jilles en Hessel tegearre mei Yde op syn skelter midden op strjitte. Wêr kinsoks hjoed-de-dei noch. Foar bern in prachtplak om op te groeien. Ik mei graach noch wat sporte, lekker even hurdrinne, gjin topsport mar gewoan om frij fan blessuereleed te bliuwen en lekker te bewegen. Ik ha al hiel wat kilometers makke yn al dy jierren en bin al hiel lang lid fan de Lange Afstandslopers Bolsward. Elke wike

in pear loopkes, efkes de holleleech meitsje. Simmerdeis as wy tiid ha binne wy faak op it wetter te finen.

By it Baarder Kat jubileum ha wy ek al even mei wat Baarders kennis makke. Der folge fêst mear. Iksjoch der nei út.

*Groetnis,
Ultsje Wiersma ■*

Beste Baarders,

Ynmiddels wenje wy in pear moanne yn Wommels mei ús gesin. In doarp net fier fan Baard, dochs in hiele feroaring!

Sa at in soad fan jimme wol witte, hat Anne Marije har wurkplak (ferloskundige praktyk) in Wommels, in in âld tsiispakhús oan 'e Boalserter trekfeart. At jo fan Baard mar lang genoch troch farre oer dizze trekfeart, dan komme je fansels by ús nije hús. As famke is Anne Marije hjir opgroeit en hie har heit in toskedokter praktyk yn it pand. Letter, yn 2020 is hjir de ferloskundigenpratyk en it echosintrum Sicht yn kaam.

Doe't heit en pake Ultsje it hús wat te grút

fûn foar him, ha wy goed neitocht at it wat foar ús gesin wie om hjir hjinne te ferhúzjen. In prachtich plakje oan e feart en in mooi grut hús, mei it wurk fan Anne Marije hiel ticht by.

Mar we soene ek wat misse, want wy fiel(d) e(n) ús ek hielendal thús yn Baard! 15 jier lyn binne wy in Baard kaam te wenjen en we ha ús fanôf de earste dei hiele dal thús fielt. Baard is in hiel smûk en gesellich doarp mei allegear fijne minsken. Der binne in protte mooie feestjes west en we hiene gauris in praatsje. Ek de bern ha hjir in machtig mooie tiid hân, mei namme op skoalle fielden se har hiele dal op har gemak.

Dochs ha we beslúttten om hjir yn Wommels ús nije thús te meitsjen en der binne we ek bliid mei. In mooi plakje wêr't we ek wer nije avontieren hope te belibjen.

De bern gean no nei de Opslach en begjinne har al wat thús te fielen. Jilles mist it doarp en syn bekende 'loopkes' wol. Gelokkich sjocht hy syn maat Yde noch faak en fuotballet hy fansels noch by syn 'âlde' ploechje by VV Oosterlittens.

It mooie is fansels dat ús heit/pake Ultsje no yn ús âlde hús yn Baard wennet. Sa kinne we noch faaks op besite komme en heare we noch ris wat út it Doarp. En fansels binne jim fan herte wolkom foar in drankje hjir yn Wommels op de Koarte Baan 13. Oant sjen!

Klaas, Anne Marije, Jilles, Hessel en Silke ■

Binnenstebuiten in de tuin - deel 5

Kriebels

Het is weer zover, ik krijg het weer op mijn heupen. Zo gaat het elk jaar, het lijkt wel een strak ingestelde biologische klok. De supermarkt verkoopt ze jaar rond, maar in december taal ik er niet naar, januari ook niet. Volgt februari, ja, dan ineens vallen ze mij weer op. Waar het aan ligt?

Dat in deze kou de sneeuwkllokjes

tóch gaan bloeien, uitbundig weerbarstig dwars door de sneeuw heen, met – paradox – bescheiden gebogen kopjes, mijn tuin staat er vol van. Als of een signaal, ja hoor, daar komen de krokussen, rechttop, eenkennig gesloten, wachtend op wat meer zon om dan pas de kelken open te vouwen. Zo gaat het: kóúd, man, wat is het koud. Eerst die kleine, kleine sneeuwkllokjes, dan de krokussen, en dán, in

de supermarkt, het kan weer, ik voel het. Al die zakjes met zaadjes voor allerlei bloemen en groente, ze roepen naar mij. Dan duik ik de schuur in, waar zijn mijn zaadbakjes, en heb ik nog zaadgrond, en wat staat er op het zakje, kan ik al zaaien, mag het. Op de vensterbank, jawel. O, man.

Vroeger op de lagere school begon deze verwondering al. In een schoteltje, tussen twee laagjes watten, lagen twee bonen. Ze moesten nat blijven, dat was mijn taak. En maar stiekem gluren tussen de wattenlaagjes of er al wat gebeurde. Tot op een dag...

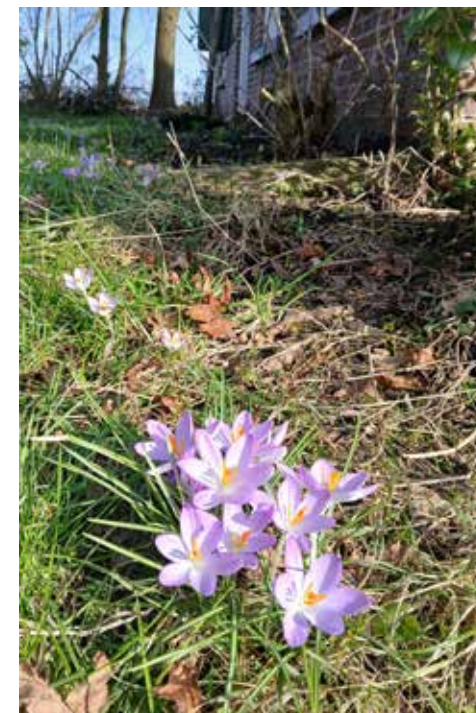
Ja hoor, bij de navel van het boontje verscheen een puntje. Juf zei dat het een worteltje was, want zo kon het beter water opnemen. Hoe zo'n boontje wist wat het moest doen, dat vond ik als zesjarige al machtig mooi. Het tweede puntje leverde al gauw twee blaadjes. Dat was het teken dat het kiemplantje de grond in moest. Hoe het daarna verliep weet ik niet meer zo goed. We kregen de plantjes vast mee naar huis, of ze bleven in de vensterbank staan...

Deze week – ik schrijf zeventien februari – zal de temperatuur stijgen van min één graad naar vijftien op vrijdag. Het gaat gebeuren, ik ga allemaal zaadjes in zaadbakjes doen, in het zonnetje op de vensterbank, en dan elke dag bij het watergeven

turen, turen of er al groene puntjes boven de grond verschijnen. Tijdens het wachten zal ik, af en toe, luidkeels met Maarten van Roozendaal meezingen, ter bevestiging van mijn biologische klok: móói, om te janken zo mooi, ik ben goddank dus nog een keer een jonge lente waard!

Marike Buitendijk, 17-2-2025 ■

In de volgende Baarder Kat:
Help, we gaan verbouwen!

Gertrudis en het Tsjerkepaad

Een verslag van de gastheren Leendert en Wolter

In de zomer die achter ons ligt werd de Baarder kerk bevolkt door engelen, uit ruw hout gesneden engelen van de Deventer kunstenaar van Poolse oorsprong Ela Venbroek-Franczyk (1956).

De kerk is sinds jaar en dag op zomerzaterdagen open ten behoeve van het Frysk Tsjerkepaad (www.tsjerkepaad.nl). Meer dan 250 Friese kerken openen dan hun deuren ter bezichtiging en zo ook onze Baarder kerk. Bezoekers uit het hele land, soms ook het buitenland, rijden, fietsen of wandelen langs om even op adem te komen, of met een bepaalde interesse in orgels, kerkinterieurs, Statenbijbels, kerkklokken, grafzerken, kerkhoven en kunst.

Er hebben door de jaren heen al regelmatig kunstenaars geëxposeerd in onze kerk. Een tweetal kunstwerken zijn achtergebleven, zoals het voor vele Baarders welbekende blauwe werk met de twaalf gezichten van oud-Baarder Harmen Sliep, die in de jaren negentig regelmatig in het Baarder Café van Harmen en Willem, toen It Skipperke geheten, werkte en logeerde.

Een ander werk dat beklijft is dat van Giovanni Dalesi (Eindhoven 1964) dat een moderne interpretatie is van de Heilige Gertrudis, vóór de reformatie de patroonheilige van de Baarder Kerk. Dit werk is speciaal voor onze kerk geschilderd in het kader van de activiteiten van de Stichting Nieuwe Kunst in Oude Kerken, een initiatief van onze (en die van Winsum en Easterlittens) emeritus-predikant Hinke

Post-Knol en haar partner Adri Terlouw, emeritus-predikant van Boksum, Blessum en Deinum.

Projecten van de Stichting Nieuwe Kunst in Oude Kerken spelen zich af in deze zes kerken en in Leons, dat er mooi tussen ligt. De ligging van de kerken levert meteen een mooie fiets- of wandelroute op. In al deze zeven kerken hangt nog de patroonheilige van de desbetreffende kerk van Dalesi.

Ook de Engelentoer van deze zomer werd in de zeven kerken georganiseerd. Ela Venbroek is beeldhouwer en restaurator van cultureel erfgoed. De afgelopen tien jaar legt zij zich vooral toe op het snijden van engelenbeelden. Ela werkt niet in opdracht, ze begint met ruw hout en laat zich al doende inspireren. Zij exposeerde haar engelen tot nog toe in grotere stadskerken als de Grote of Jacobijnerkerk in Leeuwarden, de Domkerk in Utrecht, de Walburgiskerk in Zutphen, de Grote of Sint Bavo in Haarlem, de Broederenkerk in Deventer en ook de Grote Kerk in Drachten.

Het verspreiden van de collectie over zeven kleine dorpskerken

was een nieuwe vorm van exposeren voor Ela.

We hebben iedere zaterdag een mooi aantal bezoekers mogen ontvangen die vaak al verrast zijn door de eenvoudige, lichte en serene sfeer van de Baarder Gertrudiskerk en die ieder op zijn of haar manier hebben genoten van de engelen. Het schepingsproces van de engelen uit dood hout is Ela's passie en levenslust en het geeft haar veel voldoening als mensen er inspiratie of troost uit putten, zo zegt ze zelf.

Al met al een mooie zomer vol leuke ontmoetingen en fijne gesprekken.

Komende zomer zijn wij weer van de partij! ■

Meer informatie op
www.zevenkerken.nl
en op www.tsjerkepaad.nl.

Verslag

Algemene Ledenvergadering Dorpsbelang Baard

21 november 2024

Op 21 november 2024 vond de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van Dorpsbelang Baard plaats. Voorzitter Jeroen opende de avond en heette alle aanwezigen welkom. Na goedkeuring van de notulen van 2023 werd de vergadering voortgezet met updates van diverse commissies en verenigingen. Rode draad van de vergadering is dat we als Baard iets meer Baarders nodig hebben om te kunnen blijven organiseren dus...

Baard heeft jou nodig!

Baard bruist van de activiteiten, maar zonder vrijwilligers kunnen we al die mooie dingen niet blijven organiseren. En dat zou toch zonde zijn? Denk aan de Merke, de Bingo, het volleybaltoernooi, de speeltuin, de kerstboom, de kerk, het dorps huis en nog zoveel meer. Dit alles gebeurt dankzij de inzet van dorpsgenoten zoals jij!

Maar... we hebben dringend extra handen nodig. En nee, je hoeft echt geen voorzitter of secretaris te worden. Het gaat niet om eindeloze vergaderingen of uren per week. Het gaat om samen, een paar keer per jaar, je schouders eronder zetten en iets moois doen voor het dorp. Niets moet, alles mag! We zijn een klein dorp, maar kijk eens hoeveel er georganiseerd wordt waar iedereen blij van wordt! Wil jij helpen om dat zo te houden? Heb je een paar uurtjes per maand over? Meld je dan aan en help mee – het is

nodig, en nog gezellig ook!

Laat het ons weten! Spreek iemand van Dorpsbelang aan of stuur een berichtje. Samen houden we Baard levendig! Stuur een mail naar: secre.dorpsbelang@gmail.com of meld je aan op www.dorpbaard.nl/

Verslagen van commissies en verenigingen

- Kaatsvereniging: Een succesvol jaar met enthousiaste deelname van jong en oud. Er is een nieuw windscherm geplaatst en elektra aangelegd. Er is dringend behoefte aan nieuwe bestuursleden.
- Speeltuincommissie: De kleine voetbaldoelen worden goed gebruikt. De wipwap is aan vervanging toe, hierover loopt overleg met de gemeente.
- Gertrudiskerk: Dankzij subsidie zijn een rolstoelvriendelijke wc en andere renovaties gerealiseerd. Er wordt gewerkt aan een nieuwe website.
- Activiteitencommissie: Bingo, Douanespel, Halloween en Kerststukjes maken waren grote successen. Er wordt gezocht naar oplossingen voor nieuwe regelgeving rond de Bingo.
- Merkecommissie: Waterfest en Oktoberfest waren zeer geslaagd. Door verhuizing van enkele leden worden nieuwe vrijwilligers gezocht.
- Stichting Dorps huis: Er zijn zonnepanelen geplaatst en de gevel is verbeterd. De sub-

sidieaanvraag bij het Iepen Mienskipsfûns is ingediend.

- Grieko: Er is overleg met de gemeente over verduurzamingsprojecten en communicatieverbetering.

Financiën en besluiten

Penningmeester Gilbert presenteerde een positief financieel resultaat. Een nieuwe AED is aangeschaft.

Twee stemrondes vonden plaats:

1. Contributieverhoging per 2026: Unaniem goedgekeurd.
Voorstel alleengaand: van € 8,- naar € 10,- per jaar
Voorstel gezin : van € 15,- naar € 17,50 per jaar
2. Verplaatsen van de ALV naar januari vanaf 2026: Unaniem goedgekeurd.

Dorpsvisie 2035

In 2024 is gestart met een nieuwe Dorpsvisie. Deze werkgroepen richten zich op wonen, verkeer, dorpsleven, bedrijvigheid en recreatie. Verkeersveiligheid, betaalbaar wonen en verenigingsleven krijgen extra aandacht.

Dorpsbelang updates

- Bordjes bij de steigers zijn geplaatst.
- Een nieuwe dorpswebsite is gemaakt dankzij de inzet van Claudia & Fredau <https://www.dorpbaard.nl/>
- De gemeente is geïnformeerd over zwaar verkeer en verkeersveiligheid.
- Klachten en meldingen kunnen via <https://meldingen.leeuwarden.nl> worden doorgege-

ven.

- De Baarder kat is verplaatst op een mooie prominente plek

Reacties vanuit bewoners

- Veel commissies zoeken nieuwe vrijwilligers.
- Suggesties voor verkeersveiligheid worden opgepakt.
- De kerstboomcommissie krijgt ondersteuning van Hylke Hempenius.
- Er wordt gekeken naar het vrijmaken van het terrein van de Dekemastins.

Voorzitter sloot de vergadering met dank aan alle betrokkenen voor hun inzet en samenwerking. ■

Dorpsbelang Baard in gesprek met commissies over plannen 2025

Datum: 10 december 2024

Locatie: Café de Kater, bovenzaal

Aanwezig:

Bestuur Dorpsbelang: Jeroen, Fredau, Jacco, Gilbert en Vasthi.

Commissies:

1. IJs- en Kaatscommissie – Siemen Reitsma
 2. Activiteitencommissie – Jan Reitsma en Erik Jutte
 3. Dorpshuiscommissie – Albert Bosscha
 4. Merkecommissie – Jelger Valk en Sander
 5. Stichting Gertrudes – Henk te Biezenbeek en Gerdien
- Jeroen (vz) geeft aan dat commissies zijn

uitgenodigd om hun plannen voor 2025 te delen met bestuur DB. Het is goed om inzichtelijk te hebben wat er wordt georganiseerd en in een jaaroverzicht te zetten. Er kan dan met elkaar rekening gehouden worden v.w.b. gebruik veld, bovenzaal en tijd.

IJs- en Kaatscommissie

Siemen geeft aan dat het bij hen niet zo heel druk is. Als het gaat vriezen dan is er pas actie nodig. Hulp is er dan ook direct te krijgen. Anders is het met de Kaatscommissie. Gerard is afwezig en maakt hiervoor de planning.

Activiteitencommissie

Jan geeft aan dat het organiseren van de verschillende evenementen veel tijd in beslag neemt. In januari komt hun bestuur al bij elkaar om de ideeën en organisatie door te spreken. Ieder jaar is het weer zoeken naar vrijwilligers. Hulp is dringend gewenst. Niet altijd dezelfde personen moeten helpen. Hier moet een oplossing voor gezocht worden. Vrijwilligers willen al helemaal geen bestuurlijke taken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat inzet vrijwillige deelname door alle bewoners gedragen wordt.

Erik geeft aan dat het afgelopen jaar alleen is gelukt door inzet van niet-Baarders. Tip: vrienden en kennissen inschakelen.

Dorpshuis

Albert geeft aan dat hij aanwezig is om te horen of er zaken spelen bij commissies voor het Dorpshuis. Vanuit het hen is niet veel te melden.

Merkecommissie

Jelger geeft aan dat er dringend nieuwe vrijwilligers nodig zijn. Hij geeft aan miv 2026 te stoppen, Klaas en Sander stoppen ook. Maarten is er net bij gekomen en blijft als enige over. Jelger laat weten dat hij samen met Klaas Hoogma Puur Baard gaat oppakken.

Gerdien – **cultuurcommissie** gaat over dorpsvisie. Zij willen aansluiten bij werkgroep Dorpsvisie, onderdeel Cultuur – fase B.

Henk – cultuur in kerk on hold. Dit ivm verbouwingen. Cultuur en kerk kunnen dan samenwerken. Historie van Baard tot bloei laten komen.

Stichting Gertrudes is te bereiken op mailadres: stichtingggbb@gmail.com

Vraag: Hoe betrek je de jongeren. Voor langere termijn. Regel- en wetgeving in acht houden. Zichtbaar zijn en laten zien wat er gaat plaatsvinden in het komende jaar.

Ideeën:

1. Met alle dorpen een programma maken tbv jaarplanner. Digitaal ter beschikking stellen. Merke 13 en 14 juni 2025.
2. Tip van Jan: App met alle bestuurders van de commissies. Alleen voorzitters zijn hiervoor bevoegd. Uitsturen poll aan hen. Alleen stemmen mogelijk. Geen andere communicatie.
3. Vrijwilligersfeest om te bedanken.

Voorzitter bedankt alle aanwezigen en hoopt op een goede samenwerking in de toekomst. ■

Nieuws van de Greidefûgel

Zoals oud Greidefûgel-gebruik zijn we het nieuwe jaar begonnen met vegterrolletjes en slagroom. Ook hebben de kinderen hun nieuwjaarswens/goede voornemen decoratief versiert in een persoonlijke schudbol-sneeuwbol.

Elke maand biedt de Greidefûgel een naschoolse workshop aan, deze maand werd de workshop gegeven door Jeanet van de Tuinbakkerij. In de wintermaan-

den kunnen de tuinvogels wel een lekker hapje gebruiken. Tijdens de workshop mochten de kinderen 2 diervogels van vet versieren met voedsaam eten voor tuinvogels.

Komende periode gaan we aan de slag met het lezen en schrijven van gedichten tijdens de poëzie-week en nemen we afscheid van Juf Sjoukje. Hierover meer in het volgende krantje.

Activiteitencommissie bestaat 10 jaar!

Het jaar 2025 is begonnen en staat voor de activiteitencommissie in het teken van het tienjarig bestaan. In november 2015 is de activiteitencommissie ontstaan na het samenvoegen van de jeugdsoos en de ouderensoos. De commissie bestond toen uit Helena van der Wal, Helena Jutte, Agnetha Jutte en Jan Reitsma.

Later heeft Helena van der Wal de commissie verlaten en zijn Erik Jutte, Ida Aalbers en Haye Slagter in het bestuur gekomen. Inmiddels een geoliede machine welke wordt aangevuld met

diverse werkgroepen voor onder andere de Halloween Fright Night.

Na tien jaar en tientallen activiteiten met een aantal primeurs; Zweeds Trim Bingo in coronatijd, Ganzenbaard, Fright Night etc. is het tijd voor een jubileumfeest! Op 12 april organiseren we een themafeest, hierover hebben jullie inmiddels een flyer ontvangen, waarvan we hopen op grote input en opkomst van jullie kant. Samen maken we er een leuke avond van, met gegarandeerd een boel voorpret!

De afgelopen periode hebben we ook niet stilgezeten. Op 17 december hadden we weer een geslaagde kerstworkshop onder leiding van Hans van Wieren. Hier hebben een twintigtal dames weer een prachtig kerststuk gemaakt.

Op 8 februari de eerste activiteit in het teken van het jubileumjaar. De bingo met extra grote en feestelijke prijzen! Voor een tiental

kinderen kon de middag niet meer stuk, iedereen verliet de zaal met een prijs. 's Avonds bingo voor de volwassenen. De bovenzaal van het café zat weer vol als van ouds. Diverse sponsors hadden het prijzenbestand verder aangevuld met prachtige sponsorprijzen. Waar een klein dorp zo veel mooie bedrijven mag tellen... dank! Verder is de jubileumprijs, een complete tuinset, gewonnen door middel van een speciaal gouden lootje in de verloting.

Renovatie speeltuin

Onlangs zijn wij met de gemeente in gesprek geweest over een opknapbeurt van onze speeltuin. Een paar toestellen zullen verwijderd worden omdat deze niet meer aan de veiligheidseisen voldoen. Met behulp van een eigen bijdrage van onze commissie wordt er onder andere een nieuwe wipwap en draaitol geplaatst. Het grote klimtoestel zal ook een nieuw kleurtje krijgen. Mocht

het weer het de komende tijd toelaten dan zal in het voorjaar deze renovatie gereed zijn. Wij willen de gemeente hierbij alvast bedanken voor de inzet en hulp voor deze opfrisbeurt. Wij hopen voor ieder dat dit weer een leuke nieuwe impuls geeft en veel speelplezier de komende tijd!

*Hedwich Stienstra en
Baukje van der Hem
Speeltûn 't Hofke Baard* ■

De Baarder Kat op reis

Jubileumjaar voor VVO

De oprichtingsdatum van VVO is 31 januari 1935. De oprichtingsvergadering was in Cafe Visser aan It Plein te Easterlittens. Op deze avond gaven zich direct 20 leden op.

Op 31 januari 2025 bestond de club 90 jaar. Ter ere van het 90-jarige jubileum werd er op vrijdag 31 januari een sprekersavond georganiseerd met als gastspreker Harmen Brouwer, bekend van het Skûtsjesilen. Deze avond werd georganiseerd voor leden, ouders van leden, sponsors en andere relaties van VVO. Op vrijdag 18 april 2025 (Goede Vrijdag) vindt het Geert Engbers toernooi weer plaats. We verwachten weer vele scholen

die strijden om de felbegeerde bokaal. Er zal een jubileumweekend zijn op 5,6 en 7 juni (Pinksteren). Noteer deze maar vast in de agenda. Op de sportvelden zullen dan, het gehele weekend, verschillende activiteiten worden georganiseerd voor jong en oud. Meer informatie kun je vinden op onze website.

Mocht je het leuk vinden om eens een kijkje te nemen op onze velden, je bent van harte welkom. En zou je een keer mee willen trainen? Om te kijken of dat wat voor je is, dat kan altijd! Neem dan even contact met ons op! Er trainen veel Baarders bij VVO; jongens en meisjes!

We maken er een mooi sportief jubileumjaar van!

*Bestuur en de jeugdcommissie van
VVOosterlittens* ■

Baarder merke 1936

Kermisweetjes: de draaimolen van vroeger tot nu

De draaimolen is één van de oudste kermisattracties, al blijft de oorsprong ervan vaag. Zowel in het Oosten als in het Westen zijn er voorlopers te vinden.

Zo is er in een Byzantijns reliëf van rond het jaar 500 een mast te zien waaraan mensen in manden

ronddraaien.

Ook het oud Arabische paardenspel kurradsch heeft veel weg van een levende carroussel. Sommige middeleeuwse ruitoefeningen kunnen zelfs gezien worden als een variant op de draaimolen. Het woord carroussel dook op toen de attractie in de 15e eeuw aan het hof

van de Franse koning Karel VII werd voorgesteld. In 1662 wierp Lodewijk XIV Le Grand Carrousel en plaatste deze in hartje Parijs, tot groot plezier van duizenden belangstellenden.

Draaimolens onder stoom

Lange tijd bleven draaimolens op een vaste plek staan. Pas in de 19e eeuw duiken de eerste afbreekbare versies op de kermis op. Frederick Savage liet een draaimolen door stoom aandrijven en zo werd de carroussel de eerste gemechaniseerde attractie. Kortrijk maakte in 1898 voor de eerste keer kennis met de carroussel-à-vapeur. In de loop van de 20e eeuw ontstonden veel afgeleiden van de carroussel, zoals de rupsbaan (1925), de octopus (1943), de Calypso (1958), de Poliep (1967) en de Enterprise (1983).

Uit het boek: Baard door de eeuwen heen:

In de advertentie van 4 augustus 1872 is te lezen dat er een kaatspartij werd georganiseerd door de kasteleins ter gelegenheid van de kermis.

In 1935 (en misschien wel eerder, maar dat weet ik niet) was

er al de draai- en zweefmolen. Heel vroeger liep een paard in de molen om die te laten draaien.

Groeten, Gerrit ■

OPROEP!

Vorige merke -2024- zat ik samen met Bote Strikwerda aan de brunch op de kamp. We keken naar de jeugd die zich uitleefde op het springkussen. "wat jammer", dacht ik toen, "deze generatie jongeren groeit op zonder het begrip draai- of zweefmolen, toch de ultieme beleving van een dorpsfeest zoals wij dat kennen".

Natuurlijk ken ik de argumenten (te duur, niet te regelen, waar moet ie staan) maar toch moet het bijvoorbeeld eens in de vijf jaar mogelijk zijn om zo'n ding naar Baard te halen. Een crowdfunding actie onder de ondernemers, buiten de bijdrage om die regulier wordt opgehaald. Denken jullie dat zoiets tot de mogelijkheden behoort?

Het zou de Baarder merke van 2025 extra glans geven.

Aukje Bergwerff

Winter bij de Greidepykjes

De eerste dagen in januari begonnen wat aan de koude kant op school. Niet alleen omdat de kachel storing had, maar ook omdat wij een nieuw thema hadden. Thema sneeuw en ijs. We hadden het boek 'kikker in de kou' gelezen. Als kikker op een ochtend wakker wordt en de gordijnen opendoet, is alles wit buiten. Overal ligt sneeuw en het meer waar kikker elke dag een duik in neemt, is bevroren. Zijn vriendjes zijn heerlijk aan het schaatsen en aan het spelen in de sneeuw. Maar kikker is helemaal niet blij. Hij is koud en wil het liefst bij de kachel zitten. Hij houdt niet van de winter...

Niet leuk voor kikker, maar wij vinden het wel een heel mooi prentenboek. En wij vinden de winter wel leuk. We hebben schaatsen gemaakt en een muts en lekkere warme wanten. Ook hebben we ijs gesmolten. Wat gebeurde er met de ijsklontjes? We hadden een nieuw liedje geleerd over de winter, bibber bibber... En als je heel veel water op een parachute gooit en er mee wappert, dan lijkt het wel of het echt sneeuwt. Hoe leuk is dat!? Wie weet wordt het ook bij ons nog wel echt een beetje winter.

*Groetjes van juf Jeltsje
en de Greidepykjes* ■

p.s. Dinsdag 4, donderdag 6 en donderdag 13 maart van 9.00 - 11.00 uur hebben we 'komsto boartsjen'ochtenden. Je bent van harte welkom!

Voor meer informatie of contact check ook onze nieuwe flyer.

Colofon

Editie:

jaargang 27, nummer 1, maart 2025
oplage 110 exemplaren.

Kopijadres & secretariaat:

Faldenserwei 21, 8834 XH Baard telefoon: 06-23429485
E-mail: debaarderkat@gmail.com
NL06RABO 0371051525 van de Rabobank Leeuwarden
Noord West Friesland.

Redactie:

Anke Roorda, Betty de Jong, Esther de Croon,
Tina Tiedema, Anneke Tonnon en Marike Buitendijk

Vormgeving:

Edzer Dillema

Informatie:

De Baarder Kat verschijnt vier maal per jaar (te weten rond 1 maart, 1 juni, 15 september en 1 december) met de agenda, het nieuws en de activiteiten en / of bijeenkomsten van de stichtingen, verenigingen, commissies en clubs van Baard voor de eerstkomende drie maanden, aangevuld met ingezonden stukken, oproepen en redactionele artikelen, verzameld in een onafhankelijke krant. Kopij hiervoor dient het liefst vier weken voor de verschijningsdatum te worden ingeleverd bij voorkeur per e-mail.

De Baarder Kat wordt GRATIS verspreid onder alle inwoners van Baard en bezorgd bij actieve buiten-Baarders. Overige belangstellenden kunnen zich abonneren voor € 6,- per jaar, incl. verzendkosten. De Baarder Kat is ook digitaal te lezen. U gaat daarvoor naar de website: baard.info.

De redactie is niet aansprakelijk voor fouten in de tekst of de aangeleverde kopij en zij behoudt zich het recht voor deze te redigeren en zonodig in te korten.

Baardata

Zon. 09 mrt.	09.30 u	Dienst door Ds. J.Hilverda	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Vrij. 21 mrt.	20.00 u	Maatklaverjassen	Baarder Klaverjasclub "Krekt op tijd"	Café de Kater
Zat. 22 mrt.	Weekend	De oudpapiercontainer staat er weer	Ver. Van Dorpsbelang	Parkeerplaats over de brug
Don. 17 apr.	19.30 u	Dienst door Ds. H.Post-Knol Witte Donderdag	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Zon. 11 mei	09.30 u	Dienst door Ds.H.Strubbe	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Don. 15 mei	Op tijd	Inleveren kopij	Redactie de Baarder Kat	Kopij bij Anke Roorda of debaarderkat@gmail.com
Zat. 17 mei	Weekend	De oudpapiercontainer staat er weer	Ver. Van Dorpsbelang	Parkeerplaats over de brug

12, 13 en 14 juni Baarder Merke 'Wild West'

Zat. 05 juli	Weekend	De oudpapiercontainer staat er weer	Ver. Van Dorpsbelang	Parkeerplaats over de brug
Zon. 20 juli	09.30 u	Dienst door Ds. H.Dondorp	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard